

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ
ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ РІЗНОГО ТИПУ**

Рівень вищої освіти – *другий (магістерський)*

Освітня програма: «Дошкільна освіта»

Спеціальність: 012 Дошкільна освіта

Галузь знань: 01 Освіта/ Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від “28” серпня 2023р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Організація педагогічного процесу в ЗДО різного типу
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Викладач (-і)	Доктор педагогічних наук, професор Лисенко Неллі Василівна, Кандидат педагогічних наук, доцент Захарасевич Наталія Володимирівна
Контактний телефон викладача	0684243004
Формат дисципліни	Лекції, практичні заняття, самостійна робота
Обсяг дисципліни	90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	
2. Анотація до курсу	
У змісті освітнього компонента «Організація педагогічного процесу в закладах дошкільної освіти різного типу» акумульовано теоретичні та методичні знання про педагогічний процес як систему, його структурні компоненти, взаємообумовленість зв'язків між ними, а також його специфіку та особливості функціонування в різних вікових групах ЗДО. Представлено закономірності та принципи організації педагогічного процесу в групах раннього віку (забезпечення умов для розвитку умінь дітей спостерігати за об'єктами та явищами; оволодіння дітьми способами взаємодії з однолітками і старшими; засвоєння навичок індивідуальної та колективної діяльності в іграх та під час занять, тощо); у групах дошкільного віку (забезпечення умов для організації навчально-виховного процесу в різних вікових групах згідно чинної (чинних) програм; моделювання розпорядку дня і проектування різних видів діяльності з урахуванням віку дітей; урахування своєрідності III у ЗДО інноваційного типу, специфіка планування і звітності, а також моніторингу якості освітніх і додаткових послуг, які надає ЗДО та ін.).	
3. Мета та цілі курсу	
Мета навчальної дисципліни – ознайомити студентів із закономірностями та принципами організації педагогічного процесу в групах раннього то дошкільного віку	
4. Компетентності	
<i>Загальні компетентності</i> КЗ-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. КЗ-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). КЗ-5. Здатність виявляти, ставити й вирішувати проблеми. КЗ-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. <i>Спеціальні (фахові) компетентності</i> СК-1. Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій. СК-2. Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти. СК-3. Здатність до психолого-педагогічного керівництва особистісним розвитком дітей раннього і дошкільного віку, зокрема, дітей з особливими освітніми потребами. СК-5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти. СК-6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-	

педагогічної компетентності вихователів, вчителів, педагогів вищої школи, батьків, громадськості.

СК-7. Здатність до організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців до партнерства з батьками.

СК-8. Здатність здійснювати нормативно-правове регулювання діяльності закладу дошкільної освіти, керуючись законодавчими документами та основами професійної етики.

СК-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

Програмні результати навчання

ПРН-1 Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні.

ПРН-2 Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.

ПРН-4 Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності.

ПРН-6 Здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини.

ПРН-8 Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти, передовий педагогічний досвід та результати досліджень.

5. Організація навчальної дисципліни

Обсяг курсу – 90 годин

Вид заняття

Загальна кількість годин

Лекції

12 годин

практичні заняття

18 годин

самостійна робота

60 годин

3. Структура курсу (зразок)

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий / вибірковий		
I	Дошкільна освіта	перший	вбірковий		
Тематика навчальної дисципліни					
Тема		кількість год.			
		лекції	заняття	сам.роб.	
Тема 1. Організація навчально-виховного процесу у ЗДО як цілісної системи надання дітям освітніх послуг		2	2	8	
Тема 2. Організація педагогічного процесу у групах раннього віку		2	2	8	
Тема 3. Організація педагогічної діяльності вихователя у роботі з II молодшою групою		2	2	10	
Тема 4. Організація педагогічної діяльності вихователя у роботі з дітьми середнього дошкільного віку		2	4	12	
Тема 5. Особливості педагогічної діяльності у роботі з дітьми старшого дошкільного віку		2	4	10	
Тема 6. Нові підходи у роботі педагогів у ЗДО в Україні та зарубіжжєм		2	4	12	
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу		Семестр I Вид контролю – залік			

	Максимальна оцінка – 100 балів (практичні заняття – 5х9=45 балів, контроль самостійної роботи – 5 балів, екзамен – 50 балів). Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra та інших (положення ПНУ про неформальну освіту).
Вимоги до письмової роботи	Самостійне виконання, власний аналіз та міркування
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 50 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50% завдань

7. Політика курсу

Не припустимі плагіат та списування. Обов'язкове виконання всіх поставлених завдань. Лекційні заняття студентом не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу є обов'язковим.

Пропущенні практичні заняття студент відпрацьовує, індивідуально виконуючи передбачену у плані лекційного чи практичного заняття роботу. Для цього використовується:

- усне опитування;
- перевірка письмових завдань;
- заслуховування і перегляд відео презентацій;
- перевірка виконаної, передбаченої програмою курсу самостійної роботи.

Якщо здобувач не ліквідував заборгованість та не набрав мінімальну кількість балів (25 балів) він може бути рекомендований на повторне вивчення даної дисципліни.

Допуском до іспиту є відвідування більше 50% занять, пройдене тестування на платформі дистанційного навчання, виконання самостійної роботи.

Викладання курсу базується на активні взаємодії зі здобувачем на політиці академічної доброчесності.

8. Рекомендована література

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти).
Нова редакція. 2021. URL:
https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
2. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України;
3. Бурковська О. Цілісний підхід до розвитку і виховання наймолодших / О. Бурковська // Дошкільне виховання. – 2014. - №6.
4. Гураш Л. Ранній вік: умови розвитку / Л. Гураш // Дитячий садок – 2013. - №19 (403).
5. Гурковська Т. Адаптація малюків: чи бути батькам у групі / Т. Гурковська // Вихователь-методист дошкільного закладу. – 2014. - №8.
6. Загуменнов Ю. Особистісно зорієнтовані технології в освіті. Підручник для директора. – 2005.
7. Зайченко І. Педагогіка. Чернігів, 2013. – 526 с.
8. Закон України «Про вищу освіту» 2017 р.
9. Закон України про дошкільну освіту. – К., 2021 р.
10. Кононко О. Особистісне зростання в ранньому віці: суть та умови сприяння / О Кононко // Дошкільне виховання. – 2014. - №10.
11. Крутій К. Моніторинг як сучасний засіб управління якістю освіти в ЗДО. – Запоріжжя.:2014. – 170 с.
12. Крутій К. Моніторинг як сучасний засіб управління якістю освіти в дошкільному навчальному закладі: Монографія. – Запоріжжя: ТОВ «ЛПКС» ЛТД, 2015. – 172с.
13. Крутій К. Планування роботи сучасного ДНЗ: поняття, особливості, умови ефективної реалізації. – Запоріжжя: ТОВ «ЛПКС» ЛТД, 2013. – 208с.
14. Масові форми методичної роботи з педагогами в сучасному дошкільному навчальному закладі/ за ред. К. Крутій. – Запоріжжя: ТОВ «ЛПКС» ЛТД, 2013.
15. Лисенко Н.В. Напрями проєкції принципу наступності в контексті модернізації української школи : вектор дошкільної освіти. Освітній простір України. Випуск 14. 2018. С.184-190
16. Педагогічний менеджмент: навч. посіб.: Академія, 2016. – 544 с.
17. Постна І. Рух для здоров'я малюків / І. Постна // Дошкільне виховання. – 2011. - № 9.
18. Програми розвитку дітей. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/programi-rozvitku-ditej>
19. Про планування освітнього процесу в дошкільному навчальному закладі: Інструктивно-методичний лист МОН України // Дошкільне виховання. – 2013. - № 10.
20. Розвиваємо, навчаємо, виховуємо дитину третього року життя : методичний посібник / Кузьмук Л. І. та ін.; за ред. Т. І. Поніманської. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2013. 568 с.
21. Сиротич Н. Мова мистецтва, або використання методів арт-терапії у роботі з дітьми раннього віку / Н. Сиротич // Вихователь-методист ЗДО – 2015. - № 12.

Викладач: Захарасевич Н.В., доцент кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти.